

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 14. Misericordia evitat pœnas Dei, & alia mala. E contrà est immisericordi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Num. 3.
Infernum.

Statuet hœdos à sinistris Matth. 25. 33. Eos, qui à sinistris sunt, in ignem mittit, qui præparatus est diabolo. Quia enim compassionis expertes sunt diaboli; & hostiliter, & inimicè, erga nos affarti sunt; meritò idem supplicium habent, qui ejusdem voluntatis sunt. Theophylactus hic.

Erat quidam dives. Luc. 16. 19. Ille dives, ante cujus januam jacebat miserimus ulcerosus, non est dictus raptor rerum alienarum. Dives, inquit, erat; non dixerat pauperum oppressor, non pupillorum spoliator, non viduarum persecutor, nihil horum; sed: erat quidam dives. Quid magnum est? dives erat, de suo dives erat. Si vis audire crimen divitis illius, noli amplius querere, quàm audis à veritate: *dives erat, induebatur purpurâ, & bysso &c.* Quod ergò ejus crimen? jacens ante januam ulcerosus, & non auditus: hoc enim apertè de illo dictum est, quòd immisericos erat. Propter hanc solam inhumanitatem, quâ contemnebat pauperem ante januam suam jacentem; nec congruè, digneque, pascebat; *mortuus est, & sepultus in inferno.* Desideravit guttam, qui non dedit micam. S. Aug. s. 19. de verb. Cap. Quæro vos pauperum inimici: an nescitis horum causâ in Sacro Evangelio poni, & commemorari exempla, omnia horrenda, & terribilia? nonnè graves illius cruciatus, & gemitus, recensentur, qui in bysso fuerat enutritus? Quid huic alter ei similis: nonnè cùm vesperi de matutinis deliciis cogitaret, tam inexpectatâ, & repentinâ, damnatus est morte; ut nè orientis quidem solis radium potuerit intueri? S. Gregor. Nyss. or. 1. de pauperib. a. mandis.

Ante fores gehennæ stat misericordia, & neminem permittit in carcerem mitti. S. August. lib. 50. hom. 30. Vide Eleemosyna.

Num. 4.
Paradisum, cœlum.

In ingressu oraculi fecit ostiola de lignis olivarum. 3. Reg. 6. 31. intima partis templi, quæ Sancta Sanctorum dicitur, & cœlum representat; ut scripsit Paulus ad Hebr. 9. 12. Per hoc significatur, misericordiam nobis ingressum in cœlum aperire. Ex monte olivarum ad cœlum ascendit Christus; ex monte misericordiæ ascendit Christianus. Aloysius Lipoman. in prato Spir. c. 185.

Beati misericordes. Matth. 5. 7. Misericordia est oliaria paradisi illa poterit Domino dicere: libera me ab omnibus tormentis, quia omni genere tormentorum punita sum. 2. Cor. 11. 29. *quis infirmatur &c.* Hugo Card. hic.

Vidi ego quosdam jejunantes, orantes, præteritorum pœnitentiâ suspirantes, omnem denique sine sumptu pietatem offendentes; egenibus verò nè obolum quidem præbentes,

Quid his cætera virtutum diligentia prodest? non propterea regnum consequentur. S. Basilus l. 2. in div. avaros.

§. XIII.

Misericordia extinguit peccata &c.

Vidua illa 4. Reg. 4. 5. unde liberata est, & debita solvit? nisi de augmento olei, & misericordiæ. S. Augustin. l. 206. de temp.

Ignem ardentem extinguit aqua; & eleemosyna resistit peccatis. Eccl. 3. 33. Aqua ergo misericordiæ comparatur. S. Maximus hom. 1. de elem.

Qui habet duas tunicas, det non habenti &c. Luc. 3. 11. Cùm Joannes B. pœnitentiam prædicaret, ipsi, quibus dixerat, *genimina viperarum &c.* dicebant: *quid faciemus?* quibus respondit: *qui habet &c.* Mira res! tam perditis, ut misericordiam Dei consequantur, præcipere, ut misericordes sint. Id. ib.

Veruntamen quod superest, date eleemosynam, & ecce omnia munda sunt vobis. Luc. 11. 41. Severè Christus reprehendit Pharisæos: *va vobis, qui diligitis primas cathedras &c.* post tot comminationes quis cogitaret aliquam his omnibus spem salutis superesse? & tamen ait Dominus: *veruntamen &c.* Diez. conc. 2. D. 4. adv.

§. XIV.

Misericordia evitat pœnas Dei, & alia mala.

Abcondit se Adam, & uxor ejus, à facie Domini Dei in medio ligni paradisi. Gen. 3. 8. Hoc lignum erat illud scientiæ boni, & mali, ut communiter tenent interpretes. Sed cur sub hac arbore se abcondit? an putat alicubi ab oculis Dei se latere posse? Confugit ad misericordem arborem, quæ seipsam denudaverat; ut nudos vestiret. Hinc fortè Deus puniturus ait ei: *ubi es?* exi foras à loco, in quo es, ut exponit Pereira; acsi Deus arboris misericordiam reveretur: nec enim sub tutela misericordiæ reum punire volebat. Id. ib.

Rahab exploratores Josue in Hiericho hospitio excepit, fideliter custodivit, ac dimisit. Jos. 2. 1. proinde domus ejus tota, & sola, ab Hebræis in clade servata est.

Ab auditione mala non timebit. Ps. 111. 7. alius: *nuntium malum non timebit.* Nam sive bellum viderit adventare, sive terræ motum oppida diruere; sive latrones, & murorum effossores, omnia eripere; sive Barbaros incurfiones facere; minimè (misericordis) extimescat: suas enim opes antea deposuit in loco tutissimo; & ex quo non possunt eripi. S. Chrysostomus hic.

Ini consilium. If. 16. 3. q. d. inquit S. Hieron. vis cladem evadere à Moab, Deumque tibi propitium, & protectorem, reddere? accipe consilium, quod suggero. *Pone, quasi noctem, ubram tuam in meridie; absconde fugientes.* Symbolicè: sicut meridiæ, & æstus,

stus, significat ingentem calamitatem (quia in meridie sol maxime urit) ita umbra & nox, significat ejus remedium, refugium, & refrigerium. Unde II. 4. 6. dicitur: *erit in umbraculum diei ab aestu*. Sensus ergo est: o Moabita, vultis esse salvi, vultis evadere manus Nabuchodonosoris? facite, quod dico: Israelitas cognatos, & vicinos vestros, patriâ exules, humaniter excipite, fovete, protegitte. Nota hic: optimum remedium, ad evadendam instantem afflictionem, & Dei vindictam, esse misericordiam. Vis evadere miseriam? esto misericors in miseros. Vis suscipi cœlo? suscipe peregrinum hospitio. Cornelius hic.

Arcifœca est continuo ficulnea. Matth. 21. 19. Cur hæc ficulnea maledicitur, & non potius illa paradisi? quæ humani generis ruina fuit. Arbor illa vetita, juxta Iidorum Pehul. Ambros. Athanas. ficus fuit. Cur ergo hæc non maledicitur? licet indignationem meruit, dum gulæ Evæ, & Adami infervit; tamen bene sibi consuluit, dum nudis parentibus vestes exhibuit. Gen. 37. Sic elemosyna liberat hominem à maledictione, licet alius peccatis infectum. Sylveira Addit. hic.

Manducat Deus in cœlo panem, quem percipit pauper in terra. Sinobis in cœlo misericordia sit patrona, nihil nobis nocebit in terra. S. Chrysol. f. 42.

E contra male immiser cordi.

Nutantes transferantur filii ejus &c. Pl. 108. 10. Audiri possunt supplicia horribiliora? In quem autem immitit plagas tam horridas? an in Cain fratricidam? an in Goliath? an in Dathan, & Abyron? &c. neminem ex his designat. In scopum tot arumharum illum ponit, qui ausus est conculcare abjectos, & inopes: *pro eo, quod non est recordatus facere misericordiam* v. 16. Oliva t. 2. conc. 21.

Ablavit eam, quæ erat absque misericordia. Of. 1. 8. Licet Deus tantoperè Hebræos dilexerit; quia tamen in proximos suos crudeles fuerunt, non occurrentes illis in necessitatibus eorum; eis consolationes, & particularia auxilia, abstulit. Diez f. 5. post Cin.

Hæc de causâ Deus omnipotens manum non aperit, quoniam fraternitatis charitatem oclusimus. Ob hoc & campi steriles, quoniam charitas friguit, aruit. Et quamquam supplicantium vox assidue clamat, attamen apud homines evanescit, & dissipatur: nam & nos rogantes minime audimus. S. Basilus f. 3. in div. avar.

§. XV.

Misericordia meretur benedictiones, gratias.

Abraham, & Loth, hospitales, Angelos habuerunt hospites. Gen. 18. & 19. Tobias, quia sepeliebat, vidit Raphaëlem. c. 12. 12. Act. 10. 2. &c. Cornelius ob elemosynas meruit Angelum loquentem, & converti. *Unâ Sabbathi &c.* Luc. 24. 1. Docemur: opera *Polyanth. Sacr. Tom. II.*

misericordiæ mereri conversationem cum Angelis. Stella in Luc. 24.

Panem suum esurienti dederit. Ezech. 18. 7. In fame Burgundia Ecdicius Senator ad quatuor millia pauperum continuo aluit. Unde ad eum vox de cœlo lapsa: Ecdici, quia fecisti rem hæc; tibi, & semini tuo, panis non deerit in sempiternum; eò quod obedieris verbis meis, & famem meam refecione pauperum satiaveris. Ità Gregor. Turon. 1. 2. hist. Franc. c. 24.

Venite benedicti. Matth. 25. 34. Non otiosè misericordes in remuneratione à Domino vocantur *benedicti*; nec eorum benedictio in particulari explicatur, an fuerit cœlestium? an terrenorum? an agri pleni? an frumenti, & vini? Quia misericordis benedictio perfecta est; omnes benedictiones complectens. Nazianz. or. de pauper. amore: dicit Dominus animæ tuæ: salus tua ego sum, & fides tua te salvum fecit. Et ecce sanus factus es; nec non omnia humanitatis verba; si solum te dolentibus viderit humanum. Bæza. t. 3. l. 13. c. 3. §. 6.

Date & dabitur vobis. Luc. 6. 38. Deus misericordibus, & liberalibus, etiam in temporalibus benedicit; estque commune dictum: qui non dat, quod amat; non capit, quod operat. Dionys. Carth. hic.

§. XVI.

Misericordia vocatur justitia, sanctitas.

UT habeas justitiam &c. Deut. 24. 13. id est, misericordiam. Dan. 4. 24. *peccata tua elemosynis.* Chald. *justitiâ, redime.* Prov. *Justitia*, id est, misericordia, *liberabit* Prov. 11. 4. *à morte*; præcessit enim; *non proderunt divitiæ* avarè recondita *in die ultionis.* Pl. 111. 9. *differit, dedit pauperibus; justitia*, id est, ex radice Hebræica, *elemosynâ ejus manet in saculum sæculi.* Cornelius in Deut. hic.

Periit sanctus. Mich. 7. 2. Hebr. *pius*. Chald. *misericos.* Tigurina *benignus*.

Attendite, nè justitiam vestram &c. Matth. 6. 1. Arab. *misericordiam*, Chrysol. *elemosynam*.

§. XVII.

Misericordiæ honor, dignitas, præstantia.

Num 1.

Facit filium Dei.

ET species quarto similis filio Dei. Dan. 3. 92. Verum Filium Dei interpretatur Tertullianus; Augustinus; Rupertus: nimirum quia pueris illis, omni ope humanâ destitutis, pupillis denique, opem tulit; dignum potuit Rex existimare, qui aut Filius Dei videretur, aut esset. Octavianus in Eccl. c. 4.

Et eris tu, filius altissimi. Eccl. 4. 11. Magna hæc merces. Angeli natura omnes creatas alias dignitate præminet: quare Joannes

N

B. An-